

לדך שלקום

מיסודו של המלובין ראש המקובלים הגאון הצדיק רבינו מרדכי שרעבי זיע"א

י-ם	ת"א	ח"פ	ב"ש
5:02	5:20	5:21	5:22
6:16	6:17	6:16	6:17
6:53			

דבר ה'

טאכר השבעות באת מו"ה ע"ה
המקובל רבי בנימין שמואל'ל שיע"א

מלחמה לה' בעמלק

יתברך, ויש לו בזה דרך נוספת, והיא שיטת ה'מחר'. דהיינו, אם עמלק רואה אדם שהחליט לחזור בתשובה ולהתחזק, ומעתה לעבוד את ה' תמידין כסדרן, אומר לו: אין בעיה, תהיה צדיק, אבל היום יש לך עיסוקים וטרדות וכו', לכן כדאי וראוי שתחיל 'מחר'. ולמחר אומר לו, אתה עסוק עדיין, כדאי שתדחה את התשובה בעוד שבוע שבועיים וכדו'. ובינתיים מכשיל אותו בעוד כמה עבירות, עד שמוריד אותו מדחי אל דחי.

ולא די לו בזה, אלא שמשכנע אותו בטענות של 'תורה', ואומר לו: עכשיו לך תעבוד ותתעשר, וכך תאסוף לך כל הון שבעולם, ואח"כ תשוב על חטאיך, ותשב על התורה ועל העבודה בנחת ושלוח. וכשהאדם שומע לו והולך בעצתו, הוא מפילו לשאול תחתיית. וזהו שאמר משה ליהושע: צא הלחם ב-עמלק מחר, בעמלק הזה שאומר לאדם מחר...

אך על האדם לגבור עליו, ולכן כשהאדם מקבל עליו איזה קבלה או חיזוק, מיד יתחיל בזה, לפני שיבוא עמלק לעכבו ולדחות אותו.

מרכה מן התורה

עוד ממעלליו של אותו כח רשע, לרפות את האדם מעסק התורה. שכן כתוב (שמות יז, ח): 'ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים', ויש מרבתינו (סנהדרין קו ע"א) שדרשו: 'רפידים' - על שָׁרְפוּ ידיהם מדברי תורה. וכן אמר יצחק אבינו לעשיו 'והיה כאשר תריד ופרקת עולו מעל צוארך' - שכאשר ישראל רפויים מן התורה, אז גוברת ידו. וע"י שמגבירים כח התורה, אז מנצחים את עמלק, כמו שכתוב (שמות יט, ב): 'ויסעו מרפידים - כשנסעו מהרפיון ידים, אז ויחן שם ישראל נגד ההר, שהלכו לקבל את התורה, ונצלו מעמלק.

מכניס לאדם עצבות

והנה, אפילו כאשר אדם עובד את ה', צריך לעבדו בשמחה ובטוב לבב. אמנם, כשאדם נמצא בעצבות ח"ו, הכל הולך לטמיון, ולאט לאט יורד החשק בעבודת ה'. והיצר הרע, אשר הוא קלי עמלק, מוביל את האדם לעצבות נוראה, או לאיזה 'מרה שחורה', המשכנעת את האדם שלא יצליח, ובכך מונע ממנו לעבוד את ה' באמת. ולכן, על האדם להתחזק בשמחה בכל מצב ובכך להמשיך לעבוד את השם יתברך ביתר שאת וביתר עוז. שבת שלום ומבורך.

הפועל, ולהעבירם מן המוח אל הלב, בא עמלק ומטיל בהם ספק, ומחזירים אל המוח.

והנה, המוח הוא בחינת 'שמים' שבאדם, והלב הוא בחינת 'ארץ', ועמלק מנסה להפריד ביניהם, בבחינת 'רם על כל גויים ה', על השמים כבודו, דהיינו, שכל ההחלטות הטובות היו רק בשמים. ורמזו בזה, ש'עמלק' בגימטריא 'ספק', כי הוא מכניס בלב האדם כל הזמן ספיקות בעבודת ה', וספיקות באמונה בה' יתברך. וכן מובא בזוהר הקדוש (פרשת בשלח), על מלחמת עמלק, שמלחמה זו היתה בגזר דין קשה, כמבואר ברש"י (יז, ח), שעמלק בא מחמת שהיו להם פקפוקים באמונה בהשם יתברך.

והניצחון שלנו כנגדו הוא, ע"י התחזקות באמונה, וזה שכתוב שם במלחמת עמלק על משה רבינו: 'ויהי ידיו אמונה עד בא השמש', שע"י ההתחזקות באמונה החלישו את כוחו של עמלק. והרמז בזה, ש'אגל' וה'מן' עולים בגימטריא: 102, כמנין: 'אמונה', לומר, שע"י האמונה אפשר למחות אותם.

עושה מחלוקת בעם

והוא גם בחינת הפירוד, כי הוא מפריד אלוף, גם מפריד בשמות הקודש שיש לו בהם אחיזה, והוא גורם ביניהם פירוד. ומפריד גם את עם ישראל, שלא תהיה ביניהם אחדות. ובפרט בכל מקום שאין שם אחדות - מיד הוא נכנס. וזהו שכתוב: "זכור את אשר עשה לך עמלק", כי עשייתו של עמלק הוא להפריד, שאדם ידאג רק לצרכים האישיים שלו, ולא של חבריו. וזהו: 'לך' - להנאתך ולטובתך בלבד. וע"י שעם ישראל באחדות - מרחיקים את עמלק, ואף אומה בעולם אינה יכולה לשלוט בהם. כמאמר הכתוב (הושע ד, יז): "חבור עצבים אפרים - הנח לו", כי כשהם מחוברים - אי אפשר לנגוע בהם לרעה. ואילו עמלק מחפש את הפרצות, ומרבה את המחלוקת בעם ישראל כדי לשלוט בהם, ולנצחם. וזהו שאמר הכתוב (שמות יז, ח): 'ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים. רפידיים מלשון: פרודים. אך עם ישראל גבר עליו (שמות יט, ב): 'ויסעו מרפידים, ויחן שם ישראל כנגד ההר. ואמרו רבותינו (מכילתא דר"י פרשה דבחדש, א') כאיש אחד בלב אחד, חזקו עצמם באחדות, וכך קבלו את התורה.

גורם שיחיו את התשובה

בציוויו של משה ליהושע נאמר: "צא הלחם בעמלק מחר", ואמרו רבותינו, כי עמלק הוא הס"מ, אשר כל רצונו להחליש את האדם מלעבוד את ה'

השבוע אנו עוסקים במחיית זכרו של עמלק, וכבר כתב בזוהר הקדוש פרשת בשלח (דף סה ע"ב), כי מלחמת עמלק היא המלחמה הקשה ביותר, שמיום שנברא העולם ועד מלחמת עמלק, וממלחמת עמלק עד שיבוא מלך המשיח, ואפ"ל בימיו של גוג ומגוג, לא נמצא מלחמה כזו! ולא משום שהיו להם חיילים תקיפים ומרובים, אלא משום שעמלק נלחם עם הקב"ה מכל הצדדים. והכח של עמלק הוא בזה שהוא מייצג את שער החמשים של הקלי, ובמלחמתו רצה להשקיע את עם ישראל בתוכו, ומשם - בר-מינן אין יציאה עולמית.

אלא שהקב"ה הצילנו ומצילנו מידם בכל דור ודור, ועל כך רומז הפסוק: "זכור את אשר עשה לך עמלק", 'לך' גימטריא חמשים, רמז לחמשים שערי טומאה שרצה עמלק להכניס את ישראל, ומלחמה זו תוכרע רק בביאת משיח צדקנו, שאז הקב"ה יגלה את שער הנ' בקדושה, ובכך יכניע את שער הנ' דקלי, ועל זה אמר הכתוב: "כי מחה אמחה את זכר עמלק" - 'מחה אמחה' דווקא, שרק הקב"ה עצמו יעשה זאת. ובכדי ללמוד את טכסיסי המלחמה באויב המר הלזה, עלינו ללמוד קודם את מהותו של עמלק, ובכך נדע כיצד להניצל ממנו.

ע'מלק מ'קרו ל'בות ק'זושות

כאשר יצאו ישראל ממצרים, ועשה הקב"ה עמהם נסים ונפלאות עד שכל העמים רגזו ופחדו מעם ישראל, בא עמלק הרשע וקירר את העולם בכך שהעז לפתוח במלחמה נגד עם הקודש. וכך הוא מהותו של עמלק, לקרר לבבות הקודש של עובדי השם, ובכך ליטוע בהם מידות רעות, גאווה וגסות הרוח, רדיפת כבוד ותענוגות בשרים.

וכנגד זה, עלינו לחמם את הלב ברשפי אש להבת שלהבת-יה, ולעשות את מצוות התורה מתוך חמימות והתלהבות באש הקודש, ובכך למחות את קרירותו של עמלק.

עמלק = ספק

עוד מפעליו של עמלק הרע הזה, שהוא בבחינת דעת דקלי, והוא עומד אצלנו בעורף, ובכך, כל הרצונות הטובות שהאדם רוצה להוציא מהכח אל

כל הפושט נותנין לו!

ניתן להעביר מעות מתנות לאביונים שיחולקו בו ביום בתכלית ההידור ע"י מו"ר שליט"א שמות התורמים יכנסו אל הקודש פנימה להיושע בכל הישועות | 02-624-9000

מתנות לאביונים

מעלת תפילת הנדכאים

"וְאִתָּה תִצְוָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ שְׁמֹן זֵית זָךְ פְּתִית לְמֵאֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד" (כז, כ)

"זך כתיב" - מי הוא זך? מי שכותב וכותש ליבו לפני הקב"ה, דכתיב (תהלים נא, יט) "לב נשבר ונדכה אלקים לא תבזה" (תוספות השלם). וכן מובא בזוהר הקדוש (ח"ג דף קצה ע"א), שיש שלושה מיני תפילות: "תפילה למשה", "תפילה לדוד", ו"תפילה לעני", וגדולה היא תפילה לעני, שלבו נשבר בקרבן, ואין נשבר כלבו של העני, ועל כן אומרים (בנשמת כל חי) "צעקת הדל תקשיב ותושיע" - הקב"ה מקבלה, וכן נאמר (תהלים לד יט) "קרוב ה' לנשברי לב ואת דכאי רוח יושיע".

ומסבירים (ראה באר אברהם מסלאנים ליקוטים) שהמילה "דל" היא מלשון הכתוב (ישעיה לח, יד) "דלו עיני למרום" דהיינו נישאו והורמו עיני למרום, שהעני נושא עיניו למרום. והקב"ה מקבל תפילת הדל דהיינו מי שתולה תקוותו אך ורק בה' יתברך.

"כתית למאור" - כתתו עצמכם על דברי תורה

"וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ שְׁמֹן זֵית זָךְ פְּתִית לְמֵאֹר" (כז, כ)

אם אדם רוצה להאיר באורה של תורה כמו שכתוב (אסתר ח, יז) "ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר", "אורה זו תורה" (מגילה יז:): כתיב - תכתת את עצמך על דברי תורה.

וביאר רבי שלום שבדרון (לב שלום) את מה שנאמר "ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר", הדבר הראשון הוא "אורה". ואורה זו תורה, לקדוח ולהכניס אור, אם יש תורה, נכנס אור, ומשם ואילך יש כבר את הכל. שמחה, ששון ויקר. כי חודר באדם פנימה - אור! ואיך תאיר לך את האור. כיצד קודחים להכניס אור מהתורה? "כתיב למאור" - כתתו עצמכם על דברי תורה הפשטות היא - להתייגע בעמל התורה "לעסוק בדברי תורה".

כרטי המעיל מרמזים לחומר עוון לשון הרע

"וְהָיָה פִי רִאשׁוֹ בְּתוֹכוֹ שֶׁפֶה יְהִי לְפִי סָבִיב מַעֲשֵׂה אֲרֵג כְּפִי תַחֲרָא יְהִי לוֹ לֹא יִקְרַע" (כה, לב)

במסכת "ערכין" (יט) אמרו חז"ל, שהמעיל מכפר על עוון לשון הרע, ולפי זה פירש הקדוש החפץ חיים זצ"ל, את כל מעשה המעיל ופרטיו שכולם מרמזים לחומר עוון לשון הרע, ולעצות כיצד להנצל ממנו: "כליל תכלת" - תכלת דומה לרקיע, להזכיר לבני אדם כי כל דיבור שהם מוציאים מפייהם, אינו דבר של מה בכך שאינו מותר רשם, אלא פועל את פעולתו ברקיעים העליונים. "והיה פי ראשו בתוכו" - לפיכך צריך לשמור את פיו שלא יצא ממנו דברים אסורים, אלא יבלמנו ויכבוש דיבורו. "שפה יהיה לפיו מעשה ארג" - שלא די במה שנוהר זהירות בעלמא מלהוציא מפיו דברים מיותרים, אלא שתהיה הוצאת דיבור מפיו כבדה עליו, כאילו שתי שפתותיו ארוגות זו לזו בקשר אמין. "כפי תחרא יהיה לו" - אם יעשה כן, יהיה לשריון ולמגן שלא יבא לידי מריבה, כמו שהתחרא מגינה שלא יקרע הבגד. "ונשמע קולו בבואו אל הקדוש" - העצה הבדוקה להנצל מהעוון המר הזה, שישמיע קולו רק בקודש, היינו בדברי תורה.

מעלת אמירת למנצח בנגינות בצורת המנורה

"וְאִתָּה תִצְוָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ שְׁמֹן זֵית זָךְ פְּתִית לְמֵאֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד" (כז, כ)

מזמור למנצח בצורת המנורה רומז לענינים גדולים ויש בו סגולות רבות וכו' ואמרו חכמים בעלי הקבלה שהקב"ה הראה לדוד המלך ע"ה ברוח הקודש המזמור הכתוב באותיות של זהב מופז עשוי בצורת המנורה, וכן הראה אותו למשה ע"ה דכתיב כמראה אשר הראה ה' את משה כן עשה את המנורה, ואמרו חכמים ז"ל כל מי שמתפלל זה המזמור במנורה בכל יום בהנף החמה לא יקרה לו שום גזירה רעה, ויהיה חשוב לפני הקב"ה כאילו הוא מדליק נרות בבית המקדש, ויהיה מובטח שהוא בן העולם הבא (מהרש"ל בספרו מנורת הזהב).

א. הרואה מזמור למנצח בנגינות בכל יום בצורת המנורה ימצא חן וחסד בעיני אלוקים ואדם, (הרוקח). ומכאן שכדאי לאומרו בזמן שצריך מציאת חן וכגון לפני פגישה לשידוך או משפט וכיוצא בזה.

ב. המנהג לאומרו בצורת המנורה קודם תפילת שחרית [קודם ברוך שאמר] דשחרית כנגד זריקת דם התמיד ולפני כן היה זמן הטבת המנורה והדלקתה (פתח הדביר סימן רלד).

ג. רבים משתדלים לכתבו על קלף ואומרים המזמור מתוכו, וכן מצאנו להגאון חיד"א שכתב מעלתו וסיים שלעשות נחת רוח ליוצרו נאמר אותו בכוונה בציור מנורה כתוב על קלף צבי (צפורן שמיר סימן ב אות ח).

ד. יש שעושים אותו על טס מצופה זהב וקוראים מתוכו המזמור על פי דברי המהרש"ל שהבאנו שכן היה לדוד המלך וכמ"ש הגחיד"א בספרו מדבר קדמות.

הסדר הנכון בלבישת וכשיטת בגדים

וְהִלְבַּשְׁתָּ אֹתָם אֶת אֶהָרָן אֶחִידָךְ וְאֶת בְּנֵי אֶתָּו (כה, מא)

הרמב"ם בהלכות כלי המקדש (פ"י ה"א-ב) כתב את סדר לבישת בגדי כהונה, וז"ל: "לובש המכנסיים תחלה, וחוגר את המכנסיים למעלה מטיבו מעל מתניו, ואחר כך לובש הכתונת, ואחר כך חוגר את האבנט כנגד אצילי ידיו וכו', ואח"כ צונף במצנפת כמין כובע".

א. בפוסקים דנו בסדר הנכון בלבישת וכשיטת הבגדים לכל אדם, והאמת שהדברים נשנו בהדיא על ידי רבותינו במסכת דרך ארץ רבה (פ"י) ודרך ארץ זוטא (פ"ח) ועיין שם.

ב. כסוי הראש קודם ללבישת שאר הבגדים ולכן ילבש קודם את הכיפה (בא"ח וישלח יז, ועיין זה השולחן ח"ב סימן ב).

ג. הנעליים והגרביים אחרונים ללבישה וראשונים לפשיטה (עיין דרך ארץ רבה פ"י).

ד. בימינו שהבגדים שמכסים את חצי גוף העליון אינם מכסים חצי גוף התחתון נחלקו הפוסקים אם להקדים בלבישה את חצי גוף העליון להרויח מצות ציצית, או להקדים חצי גוף התחתון משום צניעות לכסות בשר ערוה וכמו שראינו בכהנים (עיין שו"ת תורת יקותיאל סימן ח).

סגולות ללימוד תורה

א. טוב לגרוס לימודו ליד הנהר לסימן טוב, כשם שהנהר מושך מימיו כך ימשך לימודו (ע"ח מקץ, מ"א לד').

ב. אמור מעט ועשה הרבה. בהנהגת למוך או בקיום מצות עשה של צדקה, אמור מעט, כלומר תחשוב על מיעוט ובוזה תוכל לעשות הרבה, כי אם תחשוב בדעתך ותאמר, היום אני לומד שיעור

התורמים יזכרו גם
בתפילה מיוחדת
בתענית אסתר

כמידי שנה בשנה ניתן להעביר את
מעוֹת 'זכר למחצית השקל' עבור
פעילות והפצת התורה שע"י ישיבתנו
(ערך המחצית השקל 30 ש"ח).

שמות התורמים ובקשותיהם יעברו למו"ר ועט"ר
המקובל רבי בניהו שמואלי שליט"א! 02-624-9000

באחד באדר משמיעין
על השקלים
זכר למחצית השקל

שאלה: תבשיל לח שנתבשל כל צרכו מערב שבת האם מותר להניחו על פלטה כבויה בשבת ואחר זמן תידלק הפלטה מאליה ע"י שעון שבת תשובה: בישול אחר בישול בלח הוא מחלוקת ראשונים ודעת הש"ע (סי' שיח) לאסור מספק דאורייתא, אבל כאן שהפלטה כבויה ומניח עליה התבשיל ורק לאחר זמן תדלק ע"י השעון הרי זה גרמא, ואפילו אם לא היה מבושל כלל אינו אסור אלא מדרבנן, ובנדון דידן שכבר היה מבושל מערב שבת הו"ל ספיקא דרבנן ולקולא (שו"ת יב"א ח"י סי' כו).

שאלה: יוצא לי להתעורר באמצע הלילה מקולות הרעמים והברקים ואיני יכול לקום וליטול את ידי כדי לברך בשם ומלכות שכוחו וגבורתו מלא עולם בתוך כדי דיבור מה עלי לעשות? תשובה: יש לשפשף את הידים בבגדים ולברך (שו"ע או"ח סי' ד' סעיף כב, שו"ת יבי"ע או"ח סי' ד').

שאלה: נשפך לי חלב בתוך הסיר בעוד שמתבשל בו עופות מה עלי לעשות? תשובה: אם יש ששים בעופות כנגד החלב הכל מותר, אך אם אין ששים נגד העופות, הקדירה עצמה צריכה הגעלה, אבל לגבי התבשיל אפשר להוסיף עוד ירקות ועופות לקדרה עד שיהיה בה ששים נגד החלב, ואז התבשיל כולו עם העופות מותר באכילה (שו"ע י"ד סימן צח).

הגה"ק החיד"א זצוק"ל - שב"ק יא' אדר

הגה"ק רבי חיים יוסף דוד אזולאי נולד בעיה"ק ירושלים בשנת תפ"ו למשפחה רמת יחס. אביו הג"ר רפאל יצחק זרחיה אזולאי היה מגדולי רבני ירושלים ונמנה עם חברי בית דינה והיה נינו של המקובל הגה"ק ר' אברהם אזולאי. אמו הייתה בת למשפחת מקובלים אשכנזים שנמנו עם בני חברותו של רבי יהודה החסיד.

כשרונותיו המופלאים התגלו כבר בצעירותו. בהיותו בן שתיים עשרה כתב חידושי תורה וחבר דרשות. בראש אחת מן התשובות להלכה שנדפסו בספריו, מתנוסס התאריך שנת תצ"ג, דהיינו בהיותו בן שלוש עשרה שנים! כל חבריו ללימודים היו גדולים ממנו בשנים, ביניהם גאונים מפורסמים ובעלי כשרונות מופלגים, כמהרה"ט אלגאזי, (לימים רבה של ירושלים) ועוד - והוא התלבט ביניהם בשפעת חידושי ובכוח זכרונו המדהים.

הוא למד תורה מפי גדולי ירושלים, כמו אצל הג"ר יצחק ראפאפורט בעל ספר "בתי כהונה" ועוד. בשנת תק"ג עלה לירושלים ה"אור החיים" הקדוש ושהה בה שנה אחת, עד לפטירתו. באותה שנה למד רבנו מפיו רבות והא מזכירו תכופות בספרי. גם בתורת הקבלה התעלה, והיה במחיצת המקובל רבי גדליה חיון, מייסד ישיבת המקובלים "בית אל", לאחר מכן נמנה רבינו עם ראשי חברותו של גדול המקובלים, הגה"ק ר' שלום שרעבי (הרש"ש).

בגיל צעיר כבר עמד רבינו בראשות ישיבה משלו, ותלמידיו התייחסו אליו ביראת כבוד מופלגת. בטרם מלאו לו שלוש שנים בקשוהו ראשי ועדת הספרדים בחברון לצאת לקהילות ישראל בחו"ל, כדי להתרימן לביסוס הקהילה. הוא יצא כשד"ר (שלוחי דרבנן) לאיטליה, גרמניה, הולנד, אנגליה, וצרפת, תורכיה, ומצרים. תוך כדי מסעו קשר קשרים עם גדולי הדור וזכה להוקרה ולכבוד.

רבינו גם עסק בכתיב יד עתיקים בכל תחומי התורה, בכוח זכרונו המופלא וגאונותו המקיפה היה "מצלם" אותם בזכרונו ומעיר מניה-וביה את הערותיו המאלפות. הוא אף חיבר ספרים תוך כדי מסע והוציאם לאור. מאה ושישים ספרים כתב - יבול מדעים המצטיין ברבגוניותו-ובהם ספרי שו"ת, הלכה, דינים, חידושים, פרשנות ופרשנות המקרא, כללי הש"ס, אגדה וקבלה, דרוש ומוסר, תפילות וחידושים ועוד.

וכידוע נהגו רבוה"ק לומר ההגדה של פסח, בליל התקדש החג, משך עריכת הסדר הק', ב"הגדת החיד"א".

המלבי"ם בהסכמתו לאחד מספריו ("שם הגדולים", בו כתב על 1300 חכמים ו-2200 ספרים) כתב: "העיון בספרי החיד"א דומה לכניסה לפרדס אשר בו עצים מכל המינים. רצונך, קטוף מפרי זה, רצונך, הרי לפניך זן אחר".

בשנת תקל"ג יצא רבינו למסעו השני בשליחות קהילת חברון. הפעם נסע ממצרים לטוניס, לאיטליה, צרפת והולנד. משם שב לעיר ליבורנו, באיטליה, בה שהה עד לפטירתו ביום י"א אדר שנת תקס"ו ושם נטמן. לאחר שנים רבות בשנת תש"כ, הועלה ארונו הק' לארץ הק' ונטמן בכבוד גדול בהר המנוחות בירושלים עיה"ק. זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל.

(שארית יעקב - תשל"ד ביתר עילית)

שאלה: אדם ששתה מרק צלול ומסתפק אם בושל בו בשר או לא ורוצה לשתות אחריו חלב מה הדין? תשובה: נראה שמותר לשתות אחריו חלב דהוי ספק ספיקא שמא הלכה כמאן דאמר אכל תבשיל של בשר מותר לאכול אחריו גבינה ושמא לא היה בו בשר כלל, ואם יכול לברר הדבר חייב לברר (שו"ע כהלכה וויל עמ' ג).

שאלה: אני נמצא קעת בפקק בכביש 6 ולא אספיק להגיע לירושלים קודם השקיעה להתפלל מנחה, האם יש עלי חוב לנסוע לישובים הסמוכים להתפלל בציבור או שאוכל להתפלל יחיד בשולי הדרך.

תשובה: אם הנסיעה לישוב הסמוך אינה יותר ממיל (18 דקות, וי"א 24 דקות) צריך לנסוע לשם להתפלל בציבור, אך אם הדרך לשם יותר ארוכה ממיל אין עליו חוב לנסוע לשם ויכול להתפלל יחיד בשולי הדרך (עי' פ"פ הש"ע סי' צ סעי' טז, ולנסוע לישוב הסמוך דינו כחזור לאחריו, כיון שצריך לחזור בחזרה כדי להמשיך בדרכו, ועיין פסקי תשובות סי' צ אות כ).

שאלה: אין לי לחם שלם ללחם משנה האם אני יכול לחבר שני חצאי לחמים?

תשובה: אם יש לאדם שתי חצאי לחמים יכול לחברם ע"י עץ או קיסם (שו"ע סי' קסח ס"ב) ואם נראים בהיבט ראשון כלחם אחד, אף שבהתבוננות רואים שהם ב' חצאים, נחשב ללחם אחד, (משנ"ב ושיעה"צ שם ס"ק ח) ולכן אפשר לעשות כן רק בשתי חצאים מלחם אחד (שו"ע מערכת ל כלל כז ד"ה ובמה, וכן יש להוכיח ממש"כ במשנ"ב שם) ואף בשבת יכול לעשות כן, ונחשב חיבור דווקא אם כאשר מרים חתיכה אחת גם החתיכה השנייה עולה עימו (שו"ת חת"ס סי' מו, כה"ח שם ס"ק טו).

[הרבנים המשיבים:] הרה"ג שלמה חיים אלימלך, הרה"ג עובדיה יוסף בן שלום, הרה"ג יעקב דניאל הנסב, הרה"ג יעקב כהן, הרה"ג דן צביון והרה"ג ינון שמש

הארת פורים ע"י מצוות היום

משחרב בית המקדש נתמעטה ההשפעה מאוד מהעליונים לכנסת ישראל, ועיקרה נשאר בשעות התפילה, ולא בהארת פנים במשך כל שעות היום כשם שהיתה בעת שהיה בית המקדש עומד על תילו, מצב זה נקרא בלשון המקובלים "הסתלקות המוחין" והארת 'אחור' והיינו כאדם הנותן לזולתו איזו מתנה אך מסב פניו ממנו לאחור ואינו מאיר לו פנים.

אך הנה תקופת פורים היתה בסוף השבעים שנה של זמן הגלות, וכבר התחיל ענין אותה ההארה להתקן ולחזור ובהכרח שתיקונה הוא ע"י בניית הפרצופים העליונים. אכן צמיחת הגאולה אינה בבת אחת, וכמבואר בספרי האריז"ל כי יש בחינת שינה ונסירה ואח"כ בנין הפרצופים העליונים עד שמגיע ענין הגאולה, ואף כי אין כאן המקום לבאר כל תהליך זה, אכן עניינינו כאן הוא לבאר כי מצב זה שהיה באותה תקופה נקרא 'דורמיטא' שהיא בחינת 'שינה' מיעוט ההשגחה הנגלית עלינו וכמו שאנו מתפללים "עורה למה תישן ה' הקיצה" הנה

לא ינום ולא ישן שומר ישראל", והמן הרשע שהיה אסטרולוג ידע בחכמתו ענין מיעוט השגחתו ית' על עם ישראל, ועלה בליבו כי זה הזמן הוא מוכן לאבדם, ולכן אמר לאחשורוש ישנו עם אחד וכו' ואמרו חז"ל שרצה לומר לו ישן הוא האלוה שלהם. והיות וידע המן כי זה סוף זמן הגלות וכבר הגיע העת לגאולה לכן רצה להזדרז ולהקדים לאבדם קודם גאולתם כביכול טרם שיקיץ הקב"ה לגאול את עם ישראל.

אך הנה הבורא יתברך ראה זממו של רשע זה ועמד והשפיע שפע גדול והארה "מיוחדת" אשר אינה נגלית בשאר זמנים להציל את כנסי"י מגזירות המן הרשע ונהפוך הוא כי כל גזרותיו הפך על עצמו בחסדיו המרובים.

הארה "מיוחדת" זו חוזרת ע"י קיום מצוות הפורים, כי על ידי קריאת המגילה, מתגלית אותה הארה שנתפשטה לכנסי"י באותו הדור, וע"י מתנות לאביונים אנו מרמזים לאותה השעה בה היתה כנסי"י בבחינת עני ואביון וקבלה צדקה מתנות והארות להצלת עם ישראל, ועל ידי סעודת פורים אנו מרמזים על המשך הארה זו שלא נסתלקה מיד כשאר ימים שאחר החורבן שיש בהם 'הסתלקות המוחין' לאחר התפילה.

לסיבה זו יום הפורים הוא זמן גדול לתפילה ובקשה, וכל הפושט יד נותנים לו. ואפשר שלסיבה זו גם כתב הרש"ש "צריך להזהר להזדרז לעשות סעודה אחר תפילת שחרית", היות והסעודה היא המשמרת את הארה שתאיר כך למשך כל היום ולא תסתלק אחר התפילה כבשאר ימי החול.

סיפור הצלת יהודי דמשק

בברוך הוא לעולם, השמים כוסו בעננים טעונים מים רבים, לשתוף עולם ומלואו ולמחות את כל רשעת היקום מעל פני הארץ. רוח צפונית עזה נשבה מן הים. בלילה ההוא נדדה שנת הפחה אשר בדמשק הבירה ויחלום והנה הוא עומד בכיכר השוק הגדול בדמשק, באמצע השוק עץ תליה גבוה חמישים אמה ועליו תלוים אחד-עשר איש ועוד חבל אחד ויתד ברזל התנופפו ריקים באוויר. שאל הפחה המשתומם "מי הם התלויים האלה ולמי נועד החבל השנים-עשר?". לפתע הניע לאוזניו קול מוזר המדבר אליו "רשע! האם לא תכיר את המן זקנך ועשרת בניו התלויים בשושן הבירה. הלא תדע כי החבל הפנוי נועד בשבילך!". נבהל הרשע מאוד ורצה לברוח מהשוק. אך כאשר נדם הקול הנורא, נחפז אליו במרוצה אדם חמוץ בגדים, ידי לוהטות כאש והתחיל קושרו בחבל הפנוי. החל הרשע בוכה ומיילל, שיעזובו ויחוסו על נפשו. אמר לו האישי "רשע מרושע!" מי שאינו מרחם על אחרים ורוצה לאבד את כל היהודים בסוריה, אל יבקש רחמים על עצמו! אם אין אתה רוצה להיתלות על עץ כהמן זקנך, קח מיד גליון קלף וכתוב עליו, כי כבר שקלו היהודים את עשרת אלפי כיכר הכסף על ידך ואתה מבטל את הגזרה!". מרוב פחד לקח קלף וכתב, כי היהודים שילמו לו עשרת אלפים כיכר כסף שבאו לו בירושה מהמן זקנו. הטביע חותמת המלך מתחת הכתב ואת חתימת ידו. כאשר גמר לכתוב נשבה לפתע רוח צפון מן הים, הרימה את הכתב והעיפה אותו למרחקים, עד הגיעה לעיר צפת. שם דרך החלון של בית המדרש הכניסה את מגילת הקלף עם החתימה לרגלי האר"י הקדוש, בשעה שעמד בתפילה לפני ארון הקודש והתחנן על אחיו בדמשק. האר"י הקדוש גלל את המגילה, קרה בא וראה את חותמת המלך אשר ביד הפחה. הודה לה' שומר ישראל, כי לא ינום ולא ישן. הוא לקח את הקלף, שלחו על ידי שליח אל טובי העיר דמשק והזהירם לשמור את הדבר בסוד עד שיגיע מועד הפרעון. חודש אדר הגיע. הפחה שלח לקרוא ליהודים ולשאול אותם אם הכינו את הכסף. גללו טובי העיר לפני הפחה את המגילה ואמרו לו "יקרא נא הפחה הגדול את הכתוב במגילה ויבדוק את החותמת!". כשראה הפחה כי זהו אותו קלף שראה בחלומו וחתם עליו בעצם כתב ידו ובחותמת המלך, נבהל מאוד ונענה להם עתה ידעתי כי אלוקים שומר אתכם מכל רע, משמים היתרו בי שלא אדבר אתכם מטוב ועד רע ואבטל הגזרה. ועתה לכו לבתיכם לאכול ולשמוח ומהיום והלאה לא תאונה לכם כל רעה. ליהודים אשר בדמשק היתה אורה ושמחה וששון ויקה. הם הודו לה' על הנס הגדול שארע להם על ידי הצדיק הקדוש רבי יצחק לוריא, האר"י הקדוש (תפארת החג פורים עמ' רז).

עפרות זהב אסף הפחה העריץ של דמשק בארמונו ותאוותו לכסף וזהב לא ידעה שובע. ביחוד נתן עיניו בבתי היהודים, בדמשק ובסוריה, המלאים כל טוב ואוניות משלהם שטות עד איי הים ובלבו להטה תאוה עזה לממונם ולעושרם. באחד הימים קרא אליו את טובי העדה בדמשק ואמר להם "אני הפחה, המולך על סוריה בחסד הכליף הגדול מבגדד, בא אליכם בדן, כי הרבה ממון מגיע לי מכם. נין ונכד אני להמן בן המדתא, אשר אבות אבותיכם תלוהו בשושן הבירה. עשרת אלפים כיכר כסף שקל זקני המן בידי המלך אחשוורוש לאבד את היהודים בפרס ומדי, בכישופי אסתר המלכה העברתם את הגזרה ואתם חיים וקיימים עד היום. את עשרת אלפי כיכר הכסף לא החזירו אבותיכם להמן וגם לא לבניו אחריו. על כן באתי היום, אני, נינו של המן, ותובע מכס את ממונו שפיזר בשבילכם. ואם תמאנו ומריתם להחזיר לי את הכסף, אקיים את גזרת המן זקני להשמיד, להרוג ולאבד את כל היהודים אשר בסוריה!". בכו מולו ראשי העדה "הלא גם אם נאסוף את כל כסף יהודי סוריה לביתך לא ימצאו עשרת אלפי כיכר כסף ואיכה תדרוש זאת מאיתנו?". אך, הרשע הקשה לבו "אם תשמעו לי, והחזרתם עשרת אלפים כיכר כסף של המן זקני, לא תפול שערות ראשכם ארצה, ואם לא - יצא דבר מלכות מלפני לכל ערי סוריה, להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים. אני קובע לכם זמן סופי עד יום שלוש עשר לחודש אדר עליהם להביא כל הכסף אליך. הנכבדים יצאו אבליים מביתו של הרשע, כינסו את כל העדה בבית הכנסת בדמשק וסיפרו להם את מחשבת הרשע הזה. בני העדה הרימו את קולם בבכי ותעל שוועתם השמימה. בעיר צפת ישב אז הקדוש רבי יצחק בן שלמה לוריא, האר"י הקדוש, אשר עיניו צופיות מסוף העולם ועד סופו. כאשר שמע האר"י את נאקת בני ישראל עולה מדמשק וראה בעיניו את הסכנה הנוראה המרחפת עליהם, הפיל תחינתו לפני הקדוש ברוך הוא, כי יגאלם מיד צר וירחמם רחמי עולם. הוא שלח מכתב אל טובי העיר אשר בדמשק וזה לשונו עדה קדושה, ה' עליכם יחי! בעוונותיכם שלח בכס השם יתברך את הרשע המתפאר, כי נכד המן בן המדתא הוא. אל תיראו ממנו, שובו אל ה' בכל לבבכם וה' יפר את עצת הרשע ויראה לכם ניסים ונפלאות. אל תגבו כספים ואל תתנו ממונכם ביד הרשע, כי ה' ישחק לו כי בא יומו!". כאשר קראו יהודי דמשק את מכתבו של האר"י הקדוש נרגעה רוחם וציפו בבטחה לחסדי ה'. הם שלחו שליחים אל כל קהילות סוריה כי לא ידאגו ולא ירעדו רק שיעשו תשובה ותפילה וירוח להם, כי אלוקי ישראל, שומר ישראל, יציל את עמו, מידי מבקשי רעתו, וכן עשו. ליל בלהות הביא הקדוש

ספר ימי הפורים

הלכות ומנהגים בתוספת עיונים והארות, דברי הזוה"ק לחג הפורים, מדרשים ומאמרים מפרדס התורה מאירים כספירים מאוצרו של מורנו ורבנו ראש הישיבה הרב בניהו שמואלי שליט"א בתוספת מגילת אסתר השווה לכל נפש עם פירוש "שבילי המגילה". וכן כל סדר חג הפורים והמצוות הנוהגות בו.

ספר כוונות פורים

הקדמות נפלאות לכוונות ומצוות ימי הפורים, סדר נתינת זכר למחצית השקל, ברכות המגילה בכוונות הרש"ש זיע"א, מגילת אסתר עם רמזי שמות הקודש בתוכה את הספרים ועוד מגוון מוצרי יודאיקה ניתן להשיג בחנות הישיבה 'סגולה' רחוב שילה 4 ירושלים, טלפון 02-644-3300.

עלון זה יוצא לאור ע"י ישיבת המקובלים "נהר שלום" תכ"ב רח' שילה 6 ירושלים ניתן להשיג בטלפון: 02-6222560 | ניתן לקבל את העלון מידי שבוע לתיבת המייל, ע"י שליחת בקשה למייל: m6222560@gmail.com
לתרומות או למסירת שמות לכדיון נפש ע"י מקובלי ורבני הישיבה בטלפון: 02-624-9000

פדיון נפש

בכוונות הרש"ש ע"י מז"ר המקובל רבי בניהו שמואלי שליט"א

למסירת שמות 02-6222-560

"ופדיון נפש זה הוא תועלת ותרופה לכל צרה שלא תבוא ובפרט לחולים שיתרפאו במהרה, וכבר היו מנסים ובודקים אותו יותר מאלף פעמים, והיה מועיל בעזרת ה' תכף באותה שעה, והייתה נימרת תועלתו ותרופתו לכל אדם והיו אומרים מה גדלו מעשיך ה'" (פרי עין חיים)